	REHBER	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-007
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşlarına Yönelik Şahit/Tanık Denetimi Planlama Rehberi	Yayın Tarihi:	27.07.2022
		Revizyon Tarihi/No:	01.01.2024/Rv01
		Sayfa No:	1/7

1. AMAÇ VE KAPSAM

Bu rehberin amacı, Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşu (HUDK) tarafından helal akreditasyon kapsamı dâhilinde yürütülen uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin Helal Akreditasyon Kurumu (HAK) tarafından gözlemlenmesi anlamına gelen şahit [tanık] denetimlerinin planlanmasına ve takip eden karar süreçlerine esas teşkil edecek kuralları belirlemektir.

Rehberde yer verilen kuralların kapsamı, ilgili OIC/SMIIC Helal Standartları uyarınca çerçevesi çizilen ürün ve hizmet kategorilerine göre oluşturulmuştur.

2. TANIMLAR VE KISALTMALAR

Bildirimli Şahit Denetimi: HUDK'nın akreditasyon kapsamı dâhilinde yürütülen helal uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin HAK tarafından üçüncü tarafın sahasında, HUDK'ya önceden haber verilerek gözlemlenmesidir.

Bildirimsiz Şahit Denetimi: HUDK'nın akreditasyon kapsamı dâhilinde yürütülen helal uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin HAK tarafından HUDK'ya önceden haber verilmeden planlanması, organize edilmesi ve akabinde üçüncü tarafın sahasında gözlemlenmesidir.

Gözetim: Akredite edilmiş HUDK'nın akreditasyon şartlarını yerine getirmeye devam ettiğinin takibini içeren denetim faaliyetleridir.

Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşu (HUDK): Ulusal ve uluslararası kabul görmüş teknik kriterlere göre helal uygunluk değerlendirme faaliyeti gösteren kuruluştur.

Proje Koordinatörü: Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı tarafından görevlendirilen, akreditasyon faaliyetlerinin her aşamasında akreditasyon başvurusunda bulunan veya akredite edilmiş kuruluşla her türlü teknik ve idari irtibat, koordinasyon ve sekreteryaya işlemlerinden sorumlu HAK bünyesinde çalışan teknik personeldir.

Şahit [tanık] Denetimi: HUDK tarafından akreditasyon kapsamı dâhilinde yürütülen/yürütülecek helal uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin HAK tarafından üçüncü tarafın sahasında gözlemlenmesidir.

Üçüncü Taraf: Helal uygunluk değerlendirme kuruluşunun belgelendirdiği/belgelendireceği taraftır (müşteri firma).

	REHBER		Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-007
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşlarına Yönelik Şahit/Tanık Denetimi Planlama Rehberi		Yayın Tarihi:	27.07.2022
			Revizyon Tarihi/No:	01.01.2024/Rv01
			Sayfa No:	2/7

3. UYGULAMA ESASLARI

Grup	Kategori	Alt-Kategori	Ürün Grupları İtibariyle Tanık Denetimi Sayısı	
Yetiştiricilik	A	Hayvan Yetiştiriciliği	AI Et/Süt/Yumurta/ Bal için Hayvan Yetiştiriciliği	Aşağıda maddeler (•) halinde belirtilen her bir ürün grubunun akreditasyon kapsamına alınabilmesi için asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur <ul style="list-style-type: none">Et üretimi için kullanılan hayvanların (balık ve deniz mahsulü dışında) yetiştirilmesi, bakımı, yakalanması, avlama ve avlandığı yerde kesimiYumurta üretimi için kullanılan hayvanların (balık ve deniz mahsulü dışında) yetiştirilmesiSüt üretimi için kullanılan hayvanların yetiştirilmesiBal üretimi için kullanılan hayvanların yetiştirilmesi, bakımı
		AII Balık ve deniz mahsulü yetiştiriciliği	Aşağıdaki ürün grubunun akreditasyon kapsamına alınabilmesi için asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur: Et üretimi için deniz mahsulü ve balık yetiştirme: yakalama, balık avlama, avlandığı yerde kesim de dahil	
	B	Bitki Yetiştiriciliği	BI Bitki Yetiştiriciliği (tahıl ve bakliyat dışında)	Aşağıdaki ürün gruplarının akreditasyon kapsamına alınabilmesi için asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur: BI: Bitkilerin yetiştirilmesi veya hasadı (tahıl ve bakliyat hariç): bahçe bitkilerinin ürünleri (meyveler, sebzeler, baharatlar, mantarlar vb.) ve gıda amaçlı kullanılan sucul bitkiler
			BII Tahıl ve bakliyat yetiştiriciliği	BII: Tahıl ve bakliyat yetiştirilmesi veya hasadı
Gıda ve yem işleme	C	Gıda üretimi	CI Helal kesim & dayanıksız (çabuk bozulabilen) hayvansal ürünlerin işlenmesi	Aşağıda maddeler (•) halinde belirtilen her bir ürün grubunun akreditasyon kapsamına alınabilmesi için asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur: <ul style="list-style-type: none">Helal kesim (Kesme ve paketlemeyi de içermek üzere büyükbaş ve küçükbaş hayvanlardan elde edilen çiğ et [mezbaha]) ve Büyükbaş ve küçükbaş hayvanlardan elde

	REHBER	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-007
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşlarına Yönelik Şahit/Tanık Denetimi Planlama Rehberi	Yayın Tarihi:	27.07.2022
		Revizyon Tarihi/No:	01.01.2024/Rv01
		Sayfa No:	3/7

				<p>edilen taze, soğutulmuş, dondurulmuş, derin dondurulmuş et</p> <ul style="list-style-type: none">• Helal kesim (Kesme ve paketlemeyi de içermek üzere kanatlı hayvanlardan elde edilen çiğ et [mezbaha]) ve Kanatlı hayvanlardan elde edilen taze, soğutulmuş, dondurulmuş, derin dondurulmuş et• Kanatlı Hayvan, Büyükbaş, Küçükbaş Hayvan için İşlenmiş/Isıl İşlem Görmüş Et Ürünleri (ambalajlamayı da içeren Yumurta Ürünleri dahil) ve ambalajlamayı da içeren balık ve balık ürünleri (havyar, suşi vb. ürünler)• Ambalajlamayı da içeren Süt ve Süt Ürünleri: taze ve uzun ömürlü ürünler• Jelatin: Kanatlı Hayvan, Büyükbaş-Küçükbaş Hayvan, Balık Kaynaklı
		CII	Dayanıksız (çabuk bozulabilen) bitkisel ürünlerin işlenmesi	<p>Aşağıdaki ürün grubunun akreditasyon kapsamına alınabilmesi için asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur:</p> <p>Meyveleri, sebzeleri, tahılları, sert kabuklu meyveleri, taze meyve sularını, kuru/kurutulmuş ürünleri ve bakliyatı içeren bitkisel ürünlerin üretimi, işlenmesi ve paketlenmesi</p>
		CIII	Dayanıksız (çabuk bozulabilen) hayvansal ve bitkisel ürünlerin işlenmesi (Et esaslı gıda, karışık ürünler)	<p>Aşağıdaki ürün grubunun akreditasyon kapsamına alınabilmesi için asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur:</p> <p>Yemeye hazır yemekleri içeren hayvansal ve bitkisel ürünlerin karışımından oluşan ürünler: pizza, lazanya, sandviç, etli mantı vb.</p>
		CIV	Dayanıklı ürünlerin işlenmesi	<p>Aşağıdaki 2 farklı ürün grubunun her birinin akreditasyon kapsamına alınabilmesi için asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur.</p> <p>Her bir grupta yer alan spesifik bir ürüne yönelik organize edilen tanık denetiminin başarılı olması halinde, bahse konu ürünün altında yer alan tüm ürünler kapsama alınır:</p>

	REHBER	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-007
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşlarına Yönelik Şahit/Tanık Denetimi Planlama Rehberi	Yayın Tarihi:	27.07.2022
		Revizyon Tarihi/No:	01.01.2024/Rv01
		Sayfa No:	4/7

				<p>GRUP-1:</p> <ul style="list-style-type: none">Takviye Edici Gıdalar (biyokimyasal kategorisinde değerlendirilmeyenler)Bitkisel Kökenli Katı ve Sıvı YağlarMeşrubat: Alkolsüz İçecekler (sirke dahil)Tahıl ve Tahıl Ürünleri:<ul style="list-style-type: none">Hafif Fırıncılık Ürünleri,Unlu MamullerMakarna, Erişte vb.UnKahve ve Kahve ÜrünleriÇay, Bitki Çayları ve bunların harmanlarıGıdada Kullanılan Tuzİçme Suyu <p>GRUP-2:</p> <ul style="list-style-type: none">Bisküvi Çeşitleri, Kakao ve Kakao Ürünleri, Kurabiyeler ve Atıştırmalıklar (ileri işleme tabi tutulmuş kuruyemişler dahil)Nişasta, Şeker ve Şekerleme Mamulleri, Bal MamulleriÇorba ve Kuru Hazır YiyeceklerBebek ve Çocuk GıdalarıBaharatlar, Çeşni Malzemeleri, SoslarKonserve Gıdalarİşlenmiş Yağlı TohumlarGıdada Kullanılan Tuzİçme Suyu	
	D	Hayvan Yemi Üretimi	DI	Yem Üretimi	<p>Aşağıdaki ürün gruplarının akreditasyon kapsamına alınabilmesi için asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur:</p> <p>DI: Gıda üretimi amacıyla beslenen hayvanlar için tek bir gıda kaynağı veya bir gıda kaynağı karışımı kullanılarak yapılan yem üretimi</p> <p>DII: Gıda üretimi amacı güdülmeyen hayvanlar için tek veya karışım gıda kaynağı kullanılarak yapılan yem üretimi</p>
			DII	Evcil Hayvan Gıdası Üretimi	

	REHBER		Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-007
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşlarına Yönelik Şahit/Tanık Denetimi Planlama Rehberi		Yayın Tarihi:	27.07.2022
			Revizyon Tarihi/No:	01.01.2024/Rv01
			Sayfa No:	5/7

Yemek hizmeti	E	Yemek hizmeti			Asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur. Lokantalarda ve Yemek Fabrikalarında Yemek Üretimi ve Sunumu
Perakende, nakliye ve depolama	F	Dağıtım	FI	Perakende/Toptan	Asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur
			FII	Gıda Komisyonculuğu / Ticareti	Asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur
	G	Nakliye ve Depolama Hizmetlerinin Tedariki	GI	Dayanıksız ve dayanıklı Gıda ve Yem için Nakliye ve Depolama Hizmetlerinin Tedariki	Asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur: Dayanıksız ve dayanıklı Gıda ve Yem için Nakliye ve Depolama Hizmetlerinin Tedariki: Deniz, Hava veya Kara yoluyla
			GII	Dayanıklı Gıda ve Yem için Nakliye ve Depolama Hizmetlerinin Tedariki	Aynı denetim programının parçası olarak 'GI' grubundan bir şahit denetimi gösterilmediği durumda, asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur: Dayanıklı ve dayanıklı Gıda ve Yem için Nakliye ve Depolama Hizmetlerinin Tedariki: Deniz, Hava veya Kara yoluyla
Destek hizmetleri	H	Hizmetler	HI	Gıdanın Güvenli Üretimine Yönelik Yan Hizmet Sunumu	Asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur
			HIII	Müslüman Dostu Turizm ve Seyahatle İlgili Hizmetler	Aşağıdaki 2 farklı grupta her birinin akreditasyon kapsamına alınabilmesi için her bir gruptan asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur. Turist Rehberleri, Tur Paketi içinde yer alıyorsa rehberler için ayrı bir tanık denetimi gerekmez. İlgili grupta yer alan spesifik bir hizmete yönelik organize edilen tanık denetiminin başarılı olması halinde, Tur Paketleri veya Turizm ve Konaklama Tesisleri hizmetinin içerisinde bulunan konaklama hizmetinin kategorisi dikkate alınarak bahse konu ürünün altında yer alan tüm ürünler kapsama alınır:

	REHBER	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-007
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşlarına Yönelik Şahit/Tanık Denetimi Planlama Rehberi	Yayın Tarihi:	27.07.2022
		Revizyon Tarihi/No:	01.01.2024/Rv01
		Sayfa No:	6/7

				GRUP 1: <ul style="list-style-type: none">Turist Rehberleri GRUP 2: <ul style="list-style-type: none">Konaklama Dahil Tur Paketleri (seyahat acenteleri, operatör şirketleri vb.)Turizm ve Konaklama TesisleriDiğer Turistik Hizmetler (spa, hamam, medikal hizmetler vb.)
	I	Gıda Ambalajlama ve Ambalaj Malzemesi Üretimi		Asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur
Biyokimyasal	K	(Biyo) Kimyasalların üretimi		Aşağıdaki ürün gruplarının akreditasyon kapsamına alınabilmesi için asgari 1 tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur <ul style="list-style-type: none">Gıda katkı maddelerinin üretimiİşlem yardımcılarının üretimiVitamin üretimiMineral üretimiBiyokültür üretimiAroma vericilerin üretimiEnzimlerin üretimi dahil olmak üzere biyokimyasallar
Diğer	L	Kozmetik Ürünleri (yalnızca kozmetik ürünlerde kullanılan hammadde/bileşenler dahil)		Asgari 1 kozmetik üreticisinde tanık denetiminin organize edilmesi zorunludur

İlave Notlar: (1) Organize edilecek şahit denetimlerinin Aşama-2 tetkikleri olması esastır. Öte yandan ilk akreditasyon denetiminde HUDK'nın asgari olarak bir tane Aşama-1 tetkikini şahit denetimi için organize edebilmesi gerekir. Seçilecek Aşama-1 tetkikinin hangi alt kapsamdan olabileceğine ilişkin karar, Proje Koordinatörü ile Baş Denetçi tarafından HUDK'nın tetkik planlaması da göz önüne alınarak verilir.

(2) Aynı alt kategori altında birden fazla tetkike şahitlik edilmesi gerekebilir. Bu durum ilgili alt kategoride hem teknik hem de İslami düzeyde farklılaşan helallik kriterlerinin söz konusu olup olmadığına bağlıdır.

(3) “Dayanıklı ürünlerin işlenmesi” alt kategorisinde bir HUDK'ya tanık denetimi organize ettiği ürünün alt sırasında yer alan diğer ürün tiplerinden de akreditasyon verilmesi için, HUDK'nın alt sırada yer alan ürünler için de dokümantasyon/program hazırlığının mevcut olması ve bu durumun HAK Denetim Ekibince denetim raporlarında kaydedilmesi gerekir.

(4) HAK tarafından akredite olmuş HUDK'lara yönelik bildirimden önce şahit denetimleri gerçekleştirilebilir. Bu tip denetimler gözetimin bir parçası olabileceği gibi HAK'a iletilen (şikâyet, ihbar vb.) bildirimler veya elde ettiği

	REHBER	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-007
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşlarına Yönelik Şahit/Tanık Denetimi Planlama Rehberi	Yayın Tarihi:	27.07.2022
		Revizyon Tarihi/No:	01.01.2024/Rv01
		Sayfa No:	7/7

bilgi/haber üzerine, şikâyete konu olan durumun yerinde deliller üzerinden doğrulanması için yapılacak saha denetimlerinin bir parçası da olabilir. Bu amaca yönelik olarak akredite HUDK, planlanan tetkik listesini detaylarıyla birlikte ve düzenli aralıklarla HAK'a iletmekle yükümlüdür.

(5) Bu listede doğrudan atfı bulunmayan ürün/ürün gruplarının hangi alt kategori altında değerlendirileceği HAK'ın tasarrufundadır.

(6) "HIII: Müslüman Dostu Turizm ve Seyahatle İlgili Hizmetler" alt kategorisi altında OIC/SMIIC 9 Standardında tanımlandığı haliyle 'A' grubu şartlarına uygun bir şahit denetimini başarılı olarak gerçekleştiren HUDK'ların "E: Yemek Hizmetleri" alt kategorisi için de yetkinliği görülmüş kabul edilir.

(6) "HIII: Müslüman Dostu Turizm ve Seyahatle İlgili Hizmetler" alt kategorisi altında OIC/SMIIC 9 Standardında tanımlandığı haliyle 'A' grubu şartlarına uygun bir şahit denetimini başarılı olarak gerçekleştiren HUDK'ların 'B' ile 'C' grubunda da yetkin oldukları kabul edilir ve nihai raporlama bu yönde gerçekleştirilir.

Belge Geçmişi:

Sayfa No:	Revizyon No:	Revizyon Nedeni:
3-4	01	"CIV" alt kategorisindeki ürünler 2 grup altında toplanmıştır.
4	01	"D: Hayvan Yemi Üretimi" alt kategorisi eklenmiştir.
5	01	"G: Nakliye ve Depolama Hizmetlerinin Tedariki" alt kategorisinin hizmet tanımı detaylandırılmıştır.
6	01	"HIII: Müslüman Dostu Turizm ve Seyahatle İlgili Hizmetler" alt kategorisinin hizmet tanımı detaylandırılmıştır.
6	01	"L: Kozmetik Ürünleri" alt kategorisinin yalnızca kozmetik ürünlerde kullanılan hammadde/bileşenleri de dahil ettiğine ilişkin tanımlama eklenmiştir.
7	01	İlave Notlar kısmına "HIII: Müslüman Dostu Turizm ve Seyahatle İlgili Hizmetler" alt kategorisiyle alakalı uygulama detayları eklenmiştir.